

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház. I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak
Égész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Márczius 15-ike.

Midőn végig zúgott a hármás bércz hazáján a nemzeti ébredés riadó szózata, midőn fölhangzottak a halhatatlan lantoknak „Talpra magyar” lelkesítő szavai, a népszabadság e dicső himnuszának, a magyar Marseillaisenek velőkéig ható kiáltványa, a természet csendes ölében is az ébredő kikelet rügyfakasztó lehe váltotta fel a hosszú télnek bénító tepsedését, szibbasztó dermedését. A Prometheusként lelénczolt gondolat, a rablincsekbe vert eszme lerázta magáról megszégyenülő jármát, és mint a medrét elhagyott folyam, a forrongó eszmék, melyek lázban tartották a nemzet egyetemét, feltartóztatlanul, fékezhetetlen hatalommal nyomultak előre, méhükben hordva a haladás, az egyenlőség, a szabadság és testvériség szent jelszavait.

Porba döntvék a régi bálványok, új Istenek, „névtelen hősök” támadnak nyomukban és az elsenyvedt, elavult és önmagát túlélt rendszer romjaiból kisarjadzik, kihajt a független magyar nemzeti állam eszméje. „Mi rajtunk egy fojtó gőznek nehéz átka ül”, mondja Kossuth márczius 3-iki örökké híres beszédében, és e nagyhatású, a lelkesedés tüzetétől izzó szavak képezik mintegy prófógiát a megifjúhódás ama rohamos folyamatának, melyen e perctől kezdve édes magyar hazánk keresztül megy. És támadtak költők, államférfiak, lánglelkű ifjak, kik megértve a rohanó kor intő szózatait, kik megiltasodva az új eszmék lelkesítő mórától, fennen hirdetik és követelik,

hogyan dőljenek le a rendekre osztó kiváltságok válaszfalai, forrjon egybe a hazaszeretet tisztító tüzeben minden egyes polgára széles e hazának és legyen egyenlő a törvény előtt a magyarul lakta földnek minden embere — polgári és vallási tekintetben.

Égész Európa lázban égett. A francia fővárosból kiindult eszmemozgalom magával sodorta a többi államok népeit is. Miként a hegy magaslatáról lezuhanó hógörgeteg gyors iramban magával ragadja az alatta elterülő rétegeket, úgy vitte magával az új eszmék, az új irányok süvítő viharja az egész polgárságot. A kipattant szikra égő zsarátnokká lobbantotta a szabadság vágyát a hevülő szivekben és tele tüdővel szivta magába mindenki a sóvárgott reformok friss, éltető levegőjét.

Ott látjuk a lelkesedés pirjától kigyullt arczval a szabadságharcz lánglelkű vatesét, Petőfit, ott irdalmunk babékoszorúza királyát, Jókait, ott hazánk legjobb fiait egy a nagy események érzelmeitől áthatott, lelkes tömegben, amint lerakják granitköveit azon alkotmányoknak, a melyen azóta Magyarország boldogul, virágzik és öregedik. Magasan lobogtatják a cenzúra nélküli azon hevenyében a sajtó alól kikerült 12 pontot „Mit kíván a nemzet? Legyen béke, szabadság és egyelértés!” ily szavakkal vezetik be örökké emlékezetes, örökké áldott munkájukat.

Melán vészte szívébe kioltathatlannal a magyar nemzet márczius idusát, joggal avatta nemzeti ünneppé márczius 15-ének megemléző napját, hiszen nem véres erőszakkal, nem a harc irtó eszközeivel, nem az ágyuk dörgő szavával, nem felgyújtott falvak rémes világánál jutatták érvényre a 12 pont-

ban foglalt követelményeket nemzetünk akkori vezérférfiai, nem — pusztán az eszmék megragadó uralma, néhány lánglelkű ifjú hazafias felbuzdulása, egy istenáldott költőnek szíve tövéből kihajtott költeménye, „a magyar szabadság első lélegzete”, — a mint ő maga elnevezte — teremtették meg a márcziusi nagy napok elévülhellen vívmányait.

„Talpra magyar, hí a haza! Itt az idő, most vagy soha!” és csakugyan amit más körülmények között csak hosszas latolgatás, megfontolás és tanácskozás után teremt meg a törvényhozó munkája, azt pár percz alatt megszültte a hazafias lelkesedésnek a szíveken magasra fellobogó lángja. Cselekedni kellett gyorsan, hevenyében, úgy miként csak a pillanat impressiója alatt álló ifjúság tud cselekedni. És valaminthogy a kiszabadult tüzsikra, belekapva egy szalmafedélbe, egy pillanat alatt lánggal égő csóvává alakítja át a békés kunyhót, úgy áradt át a megfontolva haladók, a higgadtabbak elméibe is a tüzes vérű ifjúság hazafias felpeszülésének villamos szikrája. Arról az időről jegyzi föl Széchényi: „Bátrabbak, merészebbek, kikkel magasb, láthatatlan hatalmak látszanak szorosb szövetségben lenni, rövid napok alatt oly alapra fektették hazánk jövődjét, melyet tisztelet, becsület, de igazság is, velem együtt mi hangyamunkások tán soha, vagy csak generációk után lettünk volna képesek megalakítani, és mely alapon bizonyosan felvirul, s pedig hamarabb, mint magunk is gondolnók.”

Meg volt tehát adva az első lökés, meg volt vetve alapja egy új és boldogabb acranak és márczius 15-ének nagy napját beleírta Klío hazánk történetébe kitörölhetetlen betűkkel.

TÁRCZA.

Átok.

A „BAJAI HIRLAP” EREDETI TÁRCZÁJA.
Írta: Kanizsai Bella.

Zúgva, tajtékozva rohant a Vág a sziklák aljában. A szél felkorbácsolta hajkait, tombolt a víz...

Rettegve simult a szőke nő a barna férfihoz, ott álltak egy kinyúló sziklán egymást átkarolva a rémes, hideg éjszakában...

— Jaj ne... ne öljük meg magunkat! Nézd, mint zúg a víz, a habok mily gyorsan rohannak... Én olyan nagyon félek! Menjünk el messze, messze... ahol senki sem ismer, ahol senki sem üldöz szerelmünkért. Talán majd egykor boldogok is lehetünk... Nézd, mint zúg a folyó... milyen mély ez a víz, a habok mennyire tombolnak...

A barna férfi hosszan esőkolta válaszul síró kedvesét. Átölelte, nagyon erősen szorította magához — a víz egyet loacsasnt a mélységben, azután tovább rohantak ismét a habok —

Mint a mesebeli várkastélyok, melyekben a halvány arczú várkisasszony lesi-várja az ő még halványabb szerelmes lovagját, olyan volt Szentkeresztly gróf kastélya is. A trencsényi hegyekben, a Kis-Fátra csodaszép vidékén feküdt. Idomtalan, nagy, ormótan épület, nehéz, vasrácsos ablakokkal, kívül vasajtókkal, melyek minden nyílásnál úgy nyikorognak, mintha hosszú évszázadokon át csak egyszer nyílnának meg. Az épület egyik részén torony emelkedik, befutva a vad borostyán magasra törő indáival, kúszó növényekkel, belepve mohával s a halványszínű kárpáti harangvirággal.

Hát még a kastély kertje. Zeg-zugos, vad, akáresak egy reneteg. Hűvös és sötét, ahova a napsugár csak ritkán téved, akkor is siet elhagyni

e félelmes, rejtett utakat, hogy máshol bocsássza széjjel éltető világát.

Hét esztendeje már, hogy a kastély más kezekbe került az öreg Szentkeresztly gróf halála után. Egyetlen fia, László örökölte, de ő sem javított rajta semmit, minden úgy maradt, a mint régen volt, csak a kastély itt-ott pusztuló vasrácsos kőkerítését igazítottatta meg s egy pár öllel még magasabbra emeltette, máskülönbön minden a régiiben maradt.

S ebben az Istentől, emberektől elhagyott fészekben tölti minden idejét Szentkeresztly László gróf ifjú feleségével s egyetlen gyermekével, a hat éves szőke Arankával.

A köznép azt tartja, hogy valami nagy-nagy bánata lehet a grófnak, hogy úgy elrejtőzik a világ szeméi előtt. Azt is mondják, hogy tündérszép feleségét félti annyira.

És mintha ez a nehéz bánat a kis Arankára is átszállott volna, olyan szomorúan jár-kezel délutánonként a kastély hűvös, rejtett utain.

Meg-megáll, halvány arczocskáját a kerítés vasrácsozatához támasztja és úgy bámul ki nagy kék szeméivel az előtte még ismeretlen világba. Csak akkor vidul föl egy kissé, mikor a keskeny hegyi uton a furulya szólal meg lassan, panaszosan. Ekkor elmosolyodik, de a világ minden kincséért sem mozdulna el onnan a kőkerítés mellől, nagyon vár valakit.

— Te vagy az, Imre? Csakhogy itt vagy. No gyere hát be, hiszen kinyitottam már a kaput. Gyere, olyan nehezen vártalak!

— Édes apám csak most tért vissza, azért nem jöhöttem előbb.

— Pedig olyan nehezen vártalak. Ma ugyanis sokat sirtam miattad... Igen. Ó milyen jó is volt ezelőtt, mikor apa megengedte, hogy lejöhsek ide játszani, szaladgálni. De most úgy haragoszik érte. Én nem tudom, miért nem enged meg, hogy én teveled játszam. De gyere hát beljebb, édes Imrém, hiszen én még mindég úgy szeretlek tégedet.

És a két gyermek vigan, pajkosan nevetgélve haladt a fűvel benőtt uton, az évszázados fák árnyékában. Az egész kertet bebarangolták, megnézték minden zugot, félrehajtottak minden lombos ágat. A fiu kétszer is megmászott egy mohos falomladékot, hogy a tetején nyíló kék virágokat onnan lehozza.

— Jaj de szép! Köszönöm, édes Imrém. De hogy mertél olyan magasra felmenni? Nem fáradtál el? Úljunk le egy kissé ide a fűbe.

A sok járáskeelésben egészen kimerültek már. Aranka faradtan hajtotta fejét a kis fiu ölébe, ki a kék virágokat a lányka szőke fürteibe kezdte fonogatni.

Észre se vették, hogy lassankint beesteledt. Hosszu fénysávok terjedtek szét mindenfelé az égbolton s a repkényes torony mögött opál-színbe váló felhőkben bukkott alá a nap. A mindinkább kísérletessé váló fényben élesen tűnt elő a kastély sötét körvonalaival.

A kert köröskörül lila ködben uszott és mindenfelől megelevenedni látszott. Mintha a sötét, illattalan virágok kelyheiből apró lidérczek, boszorkányok emelkedtek volna s tánczaik közt azt a szétterülő, szivárványos ködöt szőnek minden bokorra, minden kis fűszálra. A fuk mozdulatlanul állottak, majd suttogva borultak össze, mintha valami közelgő nagy-nagy veszedelmet sejtjenének. Egy esti pillé ott keringett a két gyermek fölött és úgy bűgött-sírt, a mint lassu szárnyaival tova-repült...

Most hirtelen léptek hallatszóttak a zeg-zugos uton s a sürti lombok közül a kastély régi, hű eselédje, az öreg kulesár tűnt elő.

— Jaj, csakhogy végre megtaláltam az én édes kis Arankámat! Már egy órája keressük mindenfelé. Apa nagyon haragos ám. Mit szól, ha majd meg tudja, hogy az ő Arankája megint ezzel a csunya paraszt fiuval játszott. — Be ne merj többet jönni, hallod-e? — No de menjünk, Arankám. Lám el is álmosodott már. Hagy ve-gyem csak fel.

És szabadna-e ma, midőn egy felszázad után a legalkotmányosabban uralkodó fejedelem jogára alatt békében élvezzük ama nagy nap ízes gyümölcseit, midőn jól esik vissza emlékeznünk a nagyevű úl-törökre, kik népünknek örökre érvényesen kijelölték a haladás csapását, szabad-e ölbe tett kezekkel vesztélgelnünk, nem kell-e meggyújtani szívünkben a hála s kegyelet mécesét és nem kell-e lelkünkben oltárt emelni ama hősöknek, kik megteremtették számunkra az új, a független Magyarországot?

Fel tehát városunk hazafias érzelmi polgárai, ünnepeljük meg vallás- és rangkülönbség nélkül, kegyelettel és hálával halhatatlan elődeink emléke iránt, márczius idusát és hangoztassuk mi is e szent napon, a mit ők irtak 55 év előtt zászlójukra: „Legyen Béke, Szabadság és Egyetértés!”

Dr. Lemberger Ármin.

Helybeli és vidéki hírek.

Közigazgatási bizottsági ülés. Törvényhatóságunk közigazgatási bizottsága f. hó 9-én tartotta meg Schmausz Endre főispán elnöke alatt márczius havi rendes ülését. Az ülésen jelen voltak az elnöklő főispánon kívül: Dr. Hegedüs Aladár polgármester, Erdélyi Gyula főjegyző, Scultély urvaszéki elnök, Meskó László katonai tanácsnok, Dr. Eperjessy Béla kir. ügyész, Gráff Nikácz kir. tanfelügyelő, Györfly Géza pénzügyigazgató helyettes, Sztankovits mérnök, az államépítészeti hivatal képviselője, Dr. Bernhart János tiszti főorvos, Szabó Samu I. aljegyző, továbbá Dr. Bruck Samu, Fülker Gusztáv, Latinovis János, Michitsch István, Dr. Reich Aladár és Scherer Antal bizottsági tagok. Kimentettek magukat: Schön Antal és id. Szutler Lipót bizottsági tagok. — A referensek havi jelentéséből kiemeljük a tanfelügyelő beszámolóját, mely a bajai népiskolákban történt látogatásról és az egész vonalon tapasztalt rendről és czélutadatos oktatásról szól. Javaslatára négyosztályú elemi iskoláinknak az V. és VI. osztályljal leendő kiegészítése kontemplatív és megbőtránkozott tudomásul szolgál, hogy a helybeli gk. népiskola tanítója még mindig nem tud magyarul sem helyesen írni, sem beszélni. — A tisztí főorvos jelenti, hogy az elmúlt február hónapban csak egyetlen lélekkel szaporodott lakosságunk, amennyiben 41 születéssel 40 haláleset áll szemben. Miután még a belügyminiszternek azon határozatát, hogy az 1886. XXVI. t. ezikkbe ütköző esekelmény miatt megdorgálásra itélve volt Szentgyörgyi alkaptány az ellene emelt vád és következményeinek terhe alól fölmentetett, hallgatóság tudomásul vették, az ülés egyéb tárgya hiányában véget ért.

Joggyakornoki kinevezés. Eckert Sándor bajai kir. járásbírósi díjjalán joggyakornokot a szegedi királyi ítélőtábla elnöke díjas joggyakornokká nevezte ki a zombori kir. törvényszékhez.

Szép szöke fejt az öreg eseléd vállára hajtotta a kis lény, a mint az fölvitte a kastélyba s felig álmában susogta:

— Imre nem csunya . . . nem . . . olyan szép fekete szeme van, s én annyira szeretem őt . . .

Nagy-nagy eseményről beszéltek a környéken. Egy egész nap jöttek a fogatok Szentkeresztly gróf kastélyába, vendégek érkeztek a vidékről s a legmesszebb tájakról.

Ugy látszott, hogy a gróf szakítani akart eddigi életmódjával, mikor a vidék színe-javát összehívta. A tágas, bollíves termekben kigyultak estenkint a csillárok, káprázatos, tündéries fényben uszott az egész kastély: házasságának hetedik évfordulóját ünnepelte a gróf. Erre az ünnepre hívta össze a főrangú családokat.

És azok eljöttek mindannyian. Látni kívánták a gróf mesés szépségű, titokzatos palotáját, az elhanyagolt, rejtélyes kertet, a széles, visszhangos folyókat, melyekről azt tartják, hogy ott éjente kísértetek járnak.

De legtöbben a gróf feleségére voltak kíváncsiak. Szépségének híre messze bejárta a vidéket és szomorú esküvőjük történetét tudta mindenki. Kíváncsiak voltak arra az asszonyra, a ki miatt ott hagyta az ifjú Szentkeresztly minden kincsét, vagyonát, hogy őt — az egyszerű erdész leányát — a magáénak mondhasa. Meghasonlott érte atyjával, de az esküvőjük mégis csak annak halála után történt meg esendben, szomorúan a Szentkeresztlyek ősi kastélyában. Azóta nem lehetett őket látni sohasem.

Most azonban egyszerre minden megváltozott. A hosszú teremsorok fényárban usztak, virágfüzerek koszorúzták a márványdíszes falakat mindenfelé. Ugy ragyogott-csillogott a kastély.

Ha már a menyegzőjét nem ünnepelhette a gróf, legalább az évfordulóját akarta megtartani.

A zene vigan szólt egész este. Száz pár tánczolta a gavotteot, az akkori időben nálunk is divatozó tánczot.

A baja—bátaszéki hid. A kereskedelmi miniszterium által kiküldött és f. hó 1-én Bajára érkezett szakbizottság működését a talajviszonyok tanulmányozását illetően a Dunán inneni oldalon immár befejezte és most végzik a kiegészítő előmunkálatokat a Duna tulsó partján. — A hidépítés megkezdése még a folyó év október havára kontemplatív.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-fele impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-fele magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Tisztújítás a „Bajai Jótékonycélu Leányegylet”-ben. Bruck Jolán urhölgynek és Bokor Oszkár urnak lemondása folytán a leányegylet elnökévé Taussig Ella k. a., jegyzőjévé Pollák Fanny k. a., titkárrá pedig Szász János úr választott meg a múlt héten.

Az ipartestületi hitelszövetkezet közgyűlése. A „Bajai ipartestületi hitelszövetkezet”, mint az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja 1903-évi márczius hó 25-én, d. u. 4 órákor, határozatképes számban meg nem jelenés esetén folyó évi márczius hó 29-én d. u. 4 órákor az ipartestületi székházának nagytermében 1-ső évi rendes közgyűlést tartja. — 1902. évi június 1-én volt a szövetkezetnek 166 tagja, 253 üzletreszszel, az év folyamán belépett 41 új tag 56 üzletreszszel, kilépett 2 tag 2 üzletreszszel, tehát maradt az 1902. év végével 205 tag 307 üzletreszszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Népünnepély Baja-Szt-Istvánon. Mint tudósítónk jelenti: Márczius 15-ike alkalmából a szomszédos Szent-Istvánon ma délután Pozsgay Miklós orsz. képviselő ünnepi beszédet mond a község piacsterén. — Ugy értesülünk, hogy városunkból Dr. Reich Aladár képviselővel az élen a függetlenségi párt is részt vesz az imponásnak ígérkező hazafias ünnepen.

A helybeli ág. hitv. ev. népiskola 1848. márcz. 15-ikének 55 éves évfordulója alkalmából, saját költségében ma vasárnap d. e. 11 órákor hazafias ünnepélyt tart.

Esküvő. Reich Ármin gazdálkodó bajai földink f. hó 17-én vezeti oltár elé a szegzárdi izraelita templomban Inzell Roza kisasszonyt.

Két helyen megválasztott bajai földink. Dr. Adler Vilmos, az ékezzőlásáról ismert hatvani főrabbit, a bajai hitközség rabbijának fiát, kit — mint már közöltük — csak a minap választottak meg Sátoralja-Ujhelyen egyhangulag magyar hitszónokká, a héten Marosvásárhelyen főrabbiá választották.

Élőkelő házasság. Csalmai Jankovich Zoltán székesfővárosi ügyész, néhai csalmai Jankovich Aurél Baja és Szabadka városok volt főispánjának fia, folyó hó 8-án esküdött örök hűséget kézziszentléki Kozma Ilonka kisasszonynak, kézziszentléki Kozma Gyula ezredes leányának.

A grófné főhehár selyemruhájában gyönyörű szép volt, amint tánczosa karján tovalejtett. Párja, a fiatal Sallóy báró éppen most mondta el harmadszor neki, hogy mennyire szép a kastély, az árnyas kert, milyen jól érzi itt magát e kedves társaságban s mennyire örül, hogy ő is tisztelgethet.

— Igen, Grófné — folytatta az ifjú Sallóy — én már jártam egyszer erre, ezen a szép vidéken. Atyámtól vittem sürgős üzenetet egyik barátjának. Itt mentem el közvetlenül a kastély előtt, azon a keskeny kanyargós uton haladtam tova, de míg élek, sohasem felejttem el . . . Rég láttam olyan éjszakát, mint akkor. A villám jobbra-balra csapkodott le mellettem, alig tudtam megfékezni a lovat, hogy a keskeny útról a mélybe ne zuhanjon. Még évek múlva is beszéltek arról az éjszakáról; sok szegény ember megemlegette, kiknek házait tette tönkre az a vihar. — Ha jól emlékszem, éppen most van hét esztendeje. Ma szent Mihály van . . . Igen, ezen a mai napon volt. — De mi baja, méltóságos asszonyom? Rosszul érzi magát?

A grófné halványan, ijedten kapaszkodott tánczosa karjába, hogy el ne essék.

— Nem . . . azaz egy kissé rosszul vagyok, szédülök . . . Talán sokat is tánczoltam. Kimegyek pár percze a szabad levegőre, talán az majd jót fog tenni.

S azzal ott hagyta tánczosát, kinyitotta az erkélyre vezető nagy tölgyfaajtót s ott leült a korlát mellé.

A szél a hegyekből erős fenyőillatot hozott s a csöndes éjben egészen meg lehetett hallani a távoli folyó zúgását.

Fáradtan hajtotta a grófné szép fejét karjaira, soká úgy maradt mozdulatlanul, majd fölállt, odatámaszkodott az erkélyoszlophoz és úgy nézett-bámult a nagy messzeségbe. Isten tudja, hol és merre járhattak gondolatai . . . Egyszer csak megrezgett s zavartan mentegelődzött, a ferje állott előtte.

— Ugy elfáradtam, édesem. Ne haragudjál,

Közgyűlés. A bajai önkéntes tűzoltó egylet folyó hó 29-én d. u. 3 órákor a városház tanács-termében (2-ik sz.) tartja rendes évi közgyűlését.

A zentai Tisza-hid építése. Több egy esztendejénél, hogy a zentai Tisza-hid összeépült s azóta Szegedtől Titelig nincs hid a Tiszán át. Súlyos katasztrófa érte ezzel a bácsmegeyi és torontáli részeket, de különösen Zenta város iparát és kereskedelmét. A hid tervci immár elkészültek s a pénzügyminiszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg megállapította az állami hozzájárulás módozatait. E szerint az új vashid költsége 1.500.000 koronát tesz ki, amelyet a város által ötven évre fölvetett kölcsön útján fedeznek oly módon, hogy a vámjövödelmen felüli részét az évi amuitásoknak az állam adja segítségképpen a hid építéséhez. Így tehát az egész építkezés semmiféle terhet nem ró a városra. A kereskedelmi miniszterium képviselőjében Szánthó Albert műszaki tanácsos már leutazott Zentára az előmunkálatok megkezdése végett s a tényleges építést az év őszén meg is kezdik. A miniszterium számításai szerint az új vashid 1906. szeptember 1-ével átadható lesz a forgalomnak s ezzel egy stratégiai és gazdasági szempontból is egyaránt fontos új Tisza-hid köti majd össze a dúsan termő bácskai és bánati partvidéket.

Deák Péter visszavonulása. Deák Péter, a bajai színházunk több sáisonban közkedvelt igazgatója, megvált társulatától és visszavonult. Összes felszerelésit Német József miskolci színigazgató vette bérbe.

Képkiallítás Szabadkán. A Nemzeti Szalon, a fővárosnak ez az előkelő és agilis művészeti egyesülete, lerándul Szabadkára és két hétre terjedő időre képkiallítást rendez a városban a legjelesebb magyar festőművészek műveiből. A kiállítás márczius hó 25-én nyílik meg és két hétig marad nyitva.

A baja-szabadkai vasuti menetrend és a baja-apatini hajójáratok megváltoztatása. Sok panaszra adott már okot az a körülmény, hogy a magyar folyam és tenger hajózási társulat Apatinból induló hajója nem érkezik olyan időben Bajára, hogy esatlakozása volna a vonattal Szabadka felé. Azok, akik vonaton esetleg Szabadkára, vagy tovább akarnak utazni, kénytelenek estig Baján időzni, míg a következő vonat indul. Természetesen az utasok így sok időt vesztenek. Ezen állapotok megszüntetése céljából Flesch Ármin dr. mohácsi rabbi és több mohácsi lakos kérvényt nyújtott be a mohácsi járási főszolgabíróhoz, melyben azt kéri, hogy a közigazgatási hatóság eszközölje ki a Magyar Folyam és Tengerhajózási Társaság Baja—Mohács és Apatin közti hajójáratát menetrendjének a Baja és Szabadka között közlekedő vasut menetrendjével való olyatén összeegyeztetését, hogy a hajón föl-felé utazó község még jókor érkezhessen a Bajáról Szabadkára délelőtt induló vonathoz. Kéri: induljon előbb a hajó Apatinból, vagy pedig indítsák később a vonatot Bajáról. A mohácsi főszolgabíró a kérvényt beküldte Pécsre az államépítészeti hivatal főnökének, aki azt előterjesztette a közigazgatási bizottság ülésén, mely egyhangulag hozzájárult a kérvényben foglaltakhoz és majd átír gy

hogy egy kis időre elszöktek tőletek, de olyan rossz kedvem is van, eszembe jutott valami . . . Ó, Lászlóm, én nagyon félek, a szívem úgy összeszorult . . . Ma hét esztendeje . . . Nem emlékszel? Ezen az éjszakán atyád megátkozott minket. Tudod, mikor együtt szöktünk és a szolgálai üldöztek . . . úgy fogtak ki a Vág vizéből. Ó meghalt, mire mi magunkhoz térünk; a halálos ágyán is minket átkozva, megölte a nagy felindulás. — Ó, édes Lászlóm, én magam sem tudom mitől, de annyira félek . . . Miért is kellett ezt a sok vendéget éppen most összehívni! . . .

Szentkeresztly gróf hangosan fölnevetett, ölébe kapta reszkető feleségét és össze-vissza esköltö.

— Ne gondolj édesem arra az ostobaságra, régen volt az már, elfelejtethet volna. Hiszen itt vagyok én melletted, mitől félnél?! Aztán nem adott-e az Isten nekünk egy szöke angyalkát, aki megédesíti napjainkat. No ne sirj. Gyere hát, vagy mindjárt az ölembé viszlek be.

Erre azután nevettek mind a ketten és úgy mentek együtt a tánczerembe. Bent javában folyt egy szép magyar táncz, a palotást járták. Éppen ők is tánczolni akartak, mikor a grófnét kihívták.

Sírva, reszketve jelentette a komorna neki s utána siető férjének, hogy a kis Aranka kiment a kastély főkapuján. Az ablakból látták s mire utána szaladtak, már nem tudták megtalálni; ők nem okai, mert mindenki azt hitte, hogy a grófkisasszony nyugodtan alszik fönt a szobájában.

Ugy reszketett, fázott a komorna, amint ezt elmondotta.

A grófné felsikojtott és rémülten futott le a lépcsőn, követte a férjétől és a cselédektől. Rohantak ki a kapun, azt sem tudva, hogy merre menjenek. Kint hűvös, tiszta éj volt. A közeli hegyesücs mögül éppen most bukkant ki a hold, czüstös fényt hintve az álmódó tájra, a gázos fenyőerdőre, a fantasztikus hegylánczolatokra; csudálkozva nézte a ragyogó ruhás alakokat, kik halovány, ijedt arccal futkostak ide-oda a keskeny hegyi utakon.

a részvénytársasághoz, mint az államvasutak igazgatóságához, hogy ezt a kellemetlen állapotot lehetőleg szüntessék meg.

Élőkerítés. Kinek olcsó, örökös és teljesen áthatlan kerítésre szüksége van, azt csak Gleditschi (koronatóvis, krisztustóvis vagy tuskos lepényfa) esemétekből készítheti legbiztosabban. Nagyobb és kisebb birtokok, hegyközségek, legelők, udvarok, majorok, kertek, temetők stb., stb., a legolcsóbban úgy keríthetik körül, hogy teljesen kulesesul zárható. Ezer esemete elegendő két-száz méter kerítéshez. Minden rendelkezésre álló eszközzel ellátott ültetési utasítás mellékeltek. Színes fénynyomatú díszes árjegyzékeket bárkinek ingyen és bérmentve küld az „Ermelleki első szőlőültetvénytelep”, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhíd, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Vásárok Bácskában. A legközelebbi zombori országos vásár márczius 21-én és 22-én lesz, az *újvidéki* országos vásár 1903. márczius 21., 22. és 23-án fog megtartani. Mindkét vásárra sertések és egyéb állatoknak vérszentes helyekről való felhajtása (Horvát-Szlavonország kivételével) meg van engedve.

Elűnt bajmoki fiu. Bajmokról írják: Blum Lajos bajmoki kereskedőnek 11 éves Márkus nevű fia, ki a szolnoki gimnáziumnak második osztályába járt, mult csütörtökön délelőtt tanárjától fejféjjá miatt engedelmet kért a hazamenésre és miután az neki megadott, az iskolából eltávozott és azóta teljesen nyomaveszett. Atyja, ki pénteken Szolnokra utazott, az ottani rendőrség segítségével az egész környékét felkutatta, de eredménytelenül. A fiu eltűnése az egész városban nagy izgatottságot keltett, ki miután gyenge szervezettel volt s nehezen tanult, erőltetni kellett arra, öngyilkosságot sejenek az esetben és már meg is bízták a tiszai halászsókat felkutatásával. A szülők iránt úgy Bajmokon, mint Szolnokon nagy a részvét.

A gőzgépezélok és kazánfűtők képesítő vizsgái. Szegeden, márczius hó 25-én délelőtt 9 órákor fognak megtartani a gőzgépezélok és kazánfűtők képesítő vizsgálatát. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve 6—10 nappal előbb küldendők be a kerületi kir. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1. szám).

Utcai botrány. Molnár János asztalos f. hó 11-én este 1/210 órákor *Szűcs* Istvánné lakásának utcai ablakait nagy lármával betörte, Szűcs Istvánnét és özv. Telegdi Gyulánét agyonlövésvel fenyegette és botrány elkerülése végett kénytelenek voltak nevezettek lakásukat elhagyni. Molnár János látva, hogy nevezettek elmenekültek, forgópisztolyának hátrahagyásával elment.

Lopott libák. *Thór* Jánosné kórház-utcai lakása udvarából 11-ére virradóra 2 hizott libát elloptak. A nyomozást megindították.

Lehmann kenőcs az egyetlen szer, mely pár napi használat után megfijítja az arezbőrt, eltávolít reddőket, szepiőt, májfoltot, bőrtakát (mitesser) stb. Egy tegely ára 1 kor. Csak nevem és arcképemmel ellátott tegelyt fogadjunk el. **Gyarmati Emil** városi gyógyszerüzára a „Szent-Háromság” Baján.

Mindenfelé keresték, kutatták a kis lányt, kiáltozták a nevét, hívták édes, gyöngéd szavakkal, de csak nem jött elő, nem találták meg.

Szembejött velük egy öreg pásztor, talán éppen hazajött, attól kérdezték, hogy nem látott-e egy szőkehajú kis lányt, kék ruhásat, nem látta-e Szentkereszt gróf egyetlen gyermekét.

De bizony látt. Avval a fiuval ment, akit aznap delután kergettek ki a kastélyból. Utánuk is szolt, hogy álljanak meg, de akkor futásnak eredtek mindketten arra a fekete szikla felé.

És a keresők siettek tovább remülten, míg végre elértek fíradtan, kimerülve a messze kinyuló kopár sziklához. Mint egy boltív, úgy hajolt az a folyó fölé sötéten, félelmesen, élesen kivalya a hegyek közül; rajta egy kis bokor esüngött, egész a tövéig elszáradva. Agai közt ezelőtt pár órával főnnakadt egy himzették kék selyem ruhaföszlány. . .

A grófné hangosan fölzokogott, majd egyszerre elkezdett nevetni hosszan, rémesen. . . Belemarkolt szép hajába, letépte róla a vagyont érő ékszereket a draga gyöngyfűzereket és szórta le a mélységbe. . .

Lent pedig a mélyben a Vág sietett tova mind jobban gyorsulól, örült rohanással. . .

Igy beszélt el ezt nekem egy öreg ember az elmuitt nyáron, mikor a Vág vidéken eltévedtem. Ott töltöttem a nyarat s egy este, a mint sötétem befejeztem — tudja a jó Isten, hogy történhetett — nem találtam meg a hazavezető utat. A folyton növekvő homály összezavarta a hegyek körvonalait, csak egy rom vált ki élesen fellúvna az egyik magasabb hegyen. Szomorú történeteket mesélnek róla a nagyapák unokáknak. Én is attól a fehér hajú öreg embertől hallottam, a ki hazavezetett, mikor a vidéken eltévedtem. Utközben mesélt . . . folyton mesélt, elmondta ezt, amit én is most elmondottam. Úgy elszomoroztam, amikor befejezte, pedig lehet, hogy nem is volt igaz. . .

IRODALOM.

Balaton rózsája. Ez a címé annak az I felvonásos kis énekes népszínműnek, melyet *László* Károly, a bajai műkedvelői színpadnak derek és buzgó tagja becsajított közre a héten. A színdarabban kellemesen csillan meg egy-egy a népeletről merített szemén szedett motívum és a cselekvénye is érdekes s vonzó mindvégig. A szerző *Dr. Koller* Imréné úrnőnek ajánlotta művét, — „a bajai színpártoló közönség leglelkesebb vezetőjének”. „Balaton rózsája” — mint értesülünk — legközelebb állja majd ki a színpadi próbát egyik helybeli társasegyület műkedvelői estélyén.

KÖZGAZDASÁG—IPAR.

I.

Állami jutalmak ipari munkásoknak.

(A kisiparos és gyáros munkások, illetőleg munkaadók figyelmébe.) A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy évenként bizonyos számú jutalmat ad a kereskedelmi és iparkamarák javaslatára oly ipari munkásoknak, kik hosszú és hűséges szolgálattal és ezzel párosult egyéb kiváló jó tulajdonságokkal erre érdemeket szereztek. E jutalmakból évenként 5 esik a szegedi kereskedelmi és iparkamara területére (Szeged, H.-M.-Vásárhely, Baja, Szabadka, Újvidék, Zombor városok, Csongrád- és Bács-Bodrog vármegyék) és ezek rendszerint minden évben a karácsonyi ünnepek körül osztatnak ki megfelelő ünnepélyességgel. — A kitüntetett munkások mindegyike 100 koronát és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt kap. A kitüntetésre való javaslatlétel és a jutalmak kiosztása a kamara feladatát képezvén, fölkerjük a kerületi munkaadóit, ugy a gyárosokat, mint a kisiparosokat, hogy közöljék a kamaráival azon munkásaik névsorát, — az azokra vonatkozó és a jutalomra való érdemességet bizonyító adatok kíséretében, — kiket a jutalmazásra érdemeseknek tartanak. A kitüntetésre való igény előföltételei a következők:

1. magyar állampolgárság,
2. tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári ipodaszloka és más ily természetű szolgálatot teljesítő a jutalomra igényt nem tarthat),
3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében, (tanoncok, beszállítók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadok teljes évekkal egyöntetűeknek tekintetnek),

4. a rendes munkabér vagy munkakereset évi összege, a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat.

Mindezen feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók.

A kellően felszerelt ajánlások 1903. június hó 10-ig küldendők be a kamarához.

Szegeden, 1903. évi márczius hó 12-én.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara:

Kulinyi Zsigmond
titkár.

Szarvady Lajos
elnök.

II.

Pályázat utazási ösztöndíjra.

Törekvő fiatal iparosok figyelmébe. A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet egy, *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszter úr által tárczája terhére adományozandó 600 koronás külföldi utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyeréséért folyamodhatnak a kamara kerületéből (Szeged, Hmvásárhely, Baja, Szabadka, Zombor, Újvidék városok, Bács-Bodrog és Csongrád megyék) oly törekvő és kellőleg képesített iparos ifjak, kik az év folyamán tapasztalatok gyűjtése és szakmájukban leendő magasabb kiképzés céljából külföldi utat tenni készek. Főlsorolaudók és illetőleg igazolandók a folyamodásban a pályázó lakhelye, családi és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, esetleges tanulmányai, az általa elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén tendő utazási irányja, részletesen megjelölve, valamint az is: vajjon az illető katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele. — A folyamodónak kötelezettséget kell vállalni az iránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni. — Azok, kik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alól felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorúakért atyjuk vagy gyámjuknak kell jogi állaniok a fenti kötelezettség betartása tekintetében. A pályázatok 1903. május hó 5-éig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához.

Törvénykezés.

A bajai gyógyszerész tévedése.

(Büntető fő tárgyalás.)

Mint városzerte ismeretes: *Dr. Ladányi Mór* bajai orvos m. év november 16-iki jelentése szerint: Sórakor reggel „Angina pastilla” nevű és torokbántalmak csillapítására szolgáló gyógyszerrel rendelt vényre, *Fischhoff* Vilmos helybeli beteg részére. A rendelt gyógyszert a *Hoffenreich* Károly-féle patikából hozták. A beteg egyet a pastillákból lenyelt, mire igen rosszul lett. Sietve hívták erre *dr. Ladányi* a beteghez, s mihelyt meglátta az orvoságot, megállapította, hogy nem a közömbös és ártalmatlan pastillákból hozták, melyeket ő rendelt, hanem egygrammos sublimát pastillákat (az u. n. „Anger-pastillát”), melyek következtében a betegnél heveny sublimátmérgezés állott be.

A sublimát-mérget a kért gyógyszer helyett a gyógytárban alkalmazásban volt *Wolf* Péter okl. gyógyszerész adta ki és expedialta.

Fischhoff Vilmos nyolcz napon túl gyógyult testi sérüléseket szenvedett a mérgezés következtében. *Wolf* Péter ellen az ügyészség a btkv. 310. §. szerint meghatározott s u. a. §. 2. bekezdésének sulya alá eső gondatlanságból elkövetett sulyos testi sértés vétsége miatt vádat emelt.

F. hó 13-án tárgyalta ez ügyet a szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa, melynek elnöke *Szerdahelyi* Sándor, szavazó bírák: *Marian* Miklós és *dr. Costán* Miklós, jegyzője *dr. Sötty* János voltak. A vádhatóságot *dr. Papp* Sándor kir. alügyész képviselte.

A feleknek, valamint a két orvosszakértőnek kihallgatása után a törvényszék meghozta az ítéletet, amely szerint *Wolf* Pétert a btkv. 310. §. 2. bekezdése és a btkv. 92 §-a alapján behajthatatlanság esetén 10 napi fogházra átváltoztatható 200 korona fölé és 2 napi fogházra átváltoztatható 40 korona mellékbüntetésre ítélte.

Az ítélet jögerős.

Nyilvános köszönet.

A helybeli rk. plébánia-templom kifestésére s egy új orgona beszerzésére újabban a következők adakoztak:

Borkity Antal és Hausler György gyűjtőívén befolyt:

Hausler György 5 kor., *Borkity* Antalné 5 kor., *Schulek* József 2 kor., *Olló* Antal 20 fil., *Boa* Simon 20 fil., *Lovrity* Mihály 40 fil., *Sanek* Ferencz 1 kor., *Osztrogonác* 20 fil., *Szapolesai* Máttyás 40 fil., *Super* József 20 fil., *Hefner* József 10 fil., *Barnyak* János 20 fil., *Szűcs* Imre 20 fil., *Jaszenovics* Márkó 1 kor., *Bosnyák* Menyhért 10 fil., *Ocsesma* Antal 20 fil., *Manaiics* József 10 fil., *Losz* Bálint 10 fil., *Bosnyák* János 20 fil., *Beslity* Istvan 40 fil., *Vukovich* 10 fil., *Gyurkity* 20 fil., *Miovác* József 20 fil., *Hutina* János 40 fil., *Szilágyi* Máttyás 10 fil., *Petrich* Ferencz 10 fil., *Fabik* Antal 04 fil., *Marity* András 20 fil., *Szalay* Katalin 20 fil., *Varga* Sándor 20 fil., *Pastrovics* Mandó 20 fil., *Emesz* 20 fil., *Kulusity* Kálmán 60 fil., *Kulusity* József 20 fil., *Lovratics* Antal 40 fil., *Gyurkity* Adam 10 fil., *Szaler* János 10 fil., *Patt* Adam 60 fil., *Cseszlár* Jánosné 40 fil., *Dikán* Tamás 12 fillér, *Kopacsek* Máttyás 1 kor., *Szarka* Eldk 10 fil., *Vohl-fogl* János 06 fil., *Pécsi* Mihály 20 fil. — Összesen 23 korona 48 fillér.

Ez után is fogadják a nemesszivü adakozók hálás köszönetünket. Isten áldása legyen megérdemelt jutalmuk.

A végrehajtó bizottság nevében:

Vágó Rezső, **Vojnits Dániel,** **Demuth Gyula.**
titkár. elnök. jegyző.

Szerkesztői üzenetek.

Magyar Világ Szerk. A beküldött közleményt térszükö miatt csak a jövő számban hozhatom.

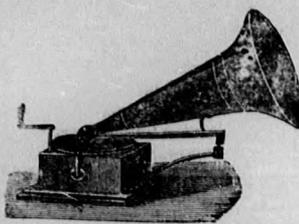
HIRDETÉSEK.

Magyar tenyészbika

4 db. 2 éves,
2 db. 3 éves és 2 db. 4 éves
a rasztinai uradalomnál
(posta- és vasutállomás Gákova)

ELADÓ.

*** Számos beszélő-készülék létezik de ***



Részletfizetés engedélyeztetik.

csupán egy GRAMMOPHON!

Grammophon

beszél és énekel: magyarul, francziául, angolul, olaszul, oroszul, horvátul, szerbül, csehül, németül stb.



Katalógusokat és legújabb lemez-jegyzéket ingyen és bérmentve. Valódi csakis akkor, ha a hirdete-ünkben feltüntetett „íróangyal” védjeggyel van ellátva. **„GRAMMOPHON” WEISS H. ÉS TÁRSA** Budapest, Károly-körút 2.

A lemezekre kiváló művészek énekei vették fel. Minden helyen képviselők kerestettek.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.



Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (hár mind kuszó természetű) meri meg hozni, termeti nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Höl lugasnak alkalm s a okat ültettek, azok öven el-átja; hozukat az egész szőlőeres idején a legkínóbb muskataly és más édes szőlőkkel. A szőlő hazánkban mindent megterem s nincsen oly ház, melynek fa a mellett a legcékább gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekeb- disze anélkül, hogy legkevésbé helyet is el foglalna az egyéb- gyümölcs, mert minden évben terem. A fajok ismertetésére vo. alkotó szí- és ény- nyomatú katalógus hársinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhíd.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy Baján, a Fürdő-utca 390. számú Sziráczky-fele házban, egy

úri- és női ruhatisztító,

féngező- és függönytisztító

intézetet nyitottam. Bárminemű ruhatisztítást, valamint függöny-, ing-, gallér- és kézelővasalást elvállalok és a legszebb kivitelben elkészítek.

Beeos pártfogását kéri

töljes tisztelettel

KOLOPA JÓZSEFNÉ.

Pályázati hirdetmény.

Dautova székhelyvel Baraeska, Báthmonostor, Béreg, Csataalja és Szantova községeket magában foglaló körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni öhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi márczius hó 25-ig nyujtsák be a később érkező kérvények tekintelbe nem vétetnek a körállatorvos javadalmazása 1200 kor, és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak. Baján, 1903. február hó 17-én.

VOJNITS MÁTÉ főszolgabíró.

Kalapos mesterek figyelmébe!

A „DÉLMAGYARORSZÁGI GYAPIUFONÓ ÉS VATTAGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG” BAJÁN

BÁRÁNYGYAPJUT

a legolcsóbban és legszebben kártol.

Mosott gyapjút kilónként 26 fill.-ért.

Mosatlan gyapjút kilónként 34 fillért.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüleséknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k., 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa. csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.



Menyasszonyi és lakodalmi

selyemszövetek fölülmulhatatlan nagy választékban. Legutolsó divatu zsánerek fehér-, fekete- és színesben, a legolcsóbb áron, akár csak nagyban való vételnél: méterenként, magánosoknak is portó- és vámmentesen. Minták postaköltség nélkül. Levéldíj 25 fillér.

Selyemszövetgyár Union

GRIEDER ADOLF ÉS TÁRSA ZÜRICH P. 24.

kir. udvari szállítók

(SVÁJCZ.)

„BAJAI HIRLAP” KIADÓHIVATALA.



KAZAL JÓZSEF KÖNYVNYOMDÁJA BAJÁN, BÁRÓ EÖTVÖS JÓZSEF-UTCZA.



„BAJAI HIRLAP” KIADÓHIVATALA.

Mindenemű könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m.:

Könyvek, folyóiratok, ügyvédi- és kereskedelmi nyomtatványok.

NÉVJEGYEK. ELJEGYZÉSI KÁRTYÁK. SZÁMLÁK.

LAKODALMI MEGHIVÓK.

LEVÉLPAPIROK.

FALRAGASZOK.

LEVÉLBORITÉKOK.

KÖRLEVELEK. GYÁSZJELENTÉSEK. ÁRJEGYZÉKEK.

Báli meghívók a legizléseesebb kivitelben olcsó áron készítettnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

„BAJAI HIRLAP” KIADÓHIVATALA.

Hirdetések olcsó áron felvétetnek. Községi nyomtatványok raktáron tartatnak.

„BAJAI HIRLAP” KIADÓHIVATALA.